

Sayın Başkan,

Plan ve Bütçe Komisyonunun Saygıdeğer Üyeleri,

Hepinizi selamlıyor, şahsım ve Kurumum adına en derin saygılarımı sunuyorum.

1. Malumlarınız olduğu üzere rekabet kuralları, gelişmiş ülkeler başta olmak üzere dünyanın pek çok ülkesinde yürürlükte olan düzenlemelerdir. Piyasa ekonomisinin sağlıklı işlemesi için vazgeçilmez görülen bu kuralların etkin uygulanması için, çoğu ülkede bu işe özgü kamu otoriteleri tesis edilmiştir.

Ülkemizde de Anayasamızın 167. maddesi hükmü devlete piyasaların sağlıklı ve düzenli işlemleri için gerekli tedbirleri alma, tekelleşme ve kartelleşmeyi önleme görevi vermiştir. 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı uyarınca konuyla ilgili üstlendiğimiz yükümlülükler malumdur. Bu doğrultuda yüce Meclisimiz 1994 yılında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u kabul etmiştir. Rekabet Kurulu ise 1997 yılı sonu itibarıyla faaliyete geçmiştir. Kurum olarak yaklaşık 17 yıldır ülkemizdeki tüm mal ve hizmet piyasalarında rekabetin sağlanması, korunması ve geliştirilmesi amacıyla faaliyet göstermekteyiz.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri,

2. Kurumumuz kuruluşundan bugüne değin kendisine intikal eden başvurular üzerine ya da kendiliğinden harekete geçmek suretiyle, çeşitli sektörlerde faaliyette bulunan teşebbüsler hakkında inceleme, araştırma ve soruşturmalar yaparak kararlar almış, gerektiği durumlarda Kanun'da öngörülen cezaları uygulamıştır. Malumlarınız olduğu üzere Kurumumuz ilgili teşebbüs ve teşebbüs birliklerine cirolarının yüzde 10'una kadar, ihlalde belirleyici etkisi olan yönetici veya çalışanlar için ise bu cezanın yüzde beşine kadar idari para cezasına hükmedebilmektedir. Ayrıca ihlallerin itiraf edilmesi, bildirilmesi durumunda Kurumumuz ile aktif işbirliği yapan teşebbüs ve teşebbüs birlikleri ile bunların yönetici ve çalışanlarına idari para cezalarından kurtulma veya bu cezalarda indirim uygulanması imkânı sağlanmaktadır.
3. Bu yılın ilk 10 ayında (01 Ocak 2014 – 31 Ekim 2014 tarihleri arasında) Kurulumuza intikal eden toplam 384 dosya nihai olarak karara bağlanmıştır. Bunların 176 adedi birleşme-devralma-ortak girişim kararıdır. Bu kararlar ile 141 başvuruya izin verilmiş, 35 başvuru kapsam dışı/izne tabi olmayan olarak değerlendirilmiştir. İzin verilen başvurulardan biri nihai incelemeye alınarak sonuçlandırılmıştır. Alınan kararların 46'sı ise menfi tespit-muafiyet başvurularına ilişkindir.

Rekabet ihlalleri ile ilgili olarak da 141 karar alınmıştır. Diğer bir ifadeyle bu kararlar, teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un esasa ilişkin maddeleri olan 4'üncü ve 6'ncı maddelerinde öngörülen yasaklama kapsamına giren davranışları nedeniyle alınan kararlardır. Bu yöndeki kararların 113'ü ret, 18'i 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca görüş bildirilmesi, 10'u ise ihlal bulunup ceza verilmesine ilişkindir. Ayrıca özelleştirme kapsamındaki işlemlerle ilgili olarak 3 adet görüş bildirilmiştir. Toplam 151 başvuru ise 4054 sayılı Kanun'un 42'nci maddesinin ikinci fıkrası bağlamında kapsam dışı olarak değerlendirilmiştir.

Değerli Üyeler,

4. Bu dönemde gıda-tarım, inşaat ve ulaştırma alanlarında toplam 6 konuda soruşturma açılmıştır. Aynı dönemde bilgi ve iletişim teknolojileri (5), eğitim (5), gıda-tarım (3), inşaat (1), tütün ve alkollü içecekler (1), petrol, petrokimya ve petrol ürünleri (2) , diğer (1) ve ulaştırma (1) alanlarda toplam 19 soruşturma tamamlanmıştır. Hâlihazırda bilgi ve iletişim teknolojileri (1), eğitim (1), gıda-tarım (2), inşaat (1) ve ulaştırma (3) alanlarda yürütülen 8 soruşturma bulunmaktadır.

5. Yine bu yılın ilk 10 ayında, 4054 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerinin ihlali nedeniyle yaklaşık olarak 479 milyon 381 bin TL tutarında idari para cezası verilmiştir.

Bu noktada, teşebbüslerin rekabete aykırı eylemleriyle ilgili olarak verilen para cezalarının tahsilinin 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından yapıldığını ve genel bütçeye gelir olarak kaydedilmekte olduğunu, bu tahsilât nedeniyle Kurumumuza herhangi bir gelir aktarımı yapılmadığını belirtmek isterim.

6. 2015 yılında da bize intikal eden başvurular üzerine ya da resen harekete geçmek suretiyle, ilgili teşebbüsler hakkında inceleme, araştırma ve soruşturmalar yaparak kararlar almaya, gerektiği durumlarda Kanun'da öngörülen cezaları uygulamaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

7. 4054 sayılı Kanun'un daha açık ve anlaşılır hale getirilmesi, teşebbüsler açısından hukuki belirliliğin artırılması, bürokrasinin azaltılması ve Kurum kaynaklarının ciddi rekabet ihlallerine yönlendirilmesi hedefleri doğrultusunda daha etkili bir rekabet hukuku sistemini yerleştirme yönündeki çalışmalarımız sürmektedir.

Uzun yıllardır, gerekli olduğu halde yapılamayan önemli değişiklikleri içeren Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'la ilgili hükümet tasarısının gündeme getirilerek yasalaşması

en büyük dileğimizdir. Bu noktada, Kurum kadrolarının iptal ve ihdasının Rekabet Kurulu tarafından yapılmasını içeren hükmün geçen yıl Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesinin de yasa değişikliğine aciliyet kazandırdığını belirtmek gerekir. Tasarının yasalaşması halinde, AB ve gelişmiş ülke uygulamalarına paralel olarak, ülkemizdeki rekabet kurallarının çok daha etkin bir şekilde uygulanması imkânı doğacağını ifade etmek isterim.

Rekabet hukuku ve politikası alanındaki en son gelişmelerin uygulamaya yansıtılması ve etkili, hukuki belirliliği yüksek uygulamalara imkân vermek amacıyla ikincil mevzuat çalışmalarına hız verilmiştir. 2014 yılında bu kapsamda; para cezalarının artırılmasına ilişkin Tebliğ ile muafiyetin genel esaslarına ve hâkim durumun kötüye kullanılmasına ilişkin kılavuzlar yayımlanmıştır. Bu yıl sonuna kadar, Avrupa Birliği mevzuatı ve uygulamalarındaki gelişmeler de dikkate alınarak; dikey anlaşmalar ile araştırma ve geliştirme anlaşmalarına ilişkin tebliğlerin yeniden gözden geçirilmesi planlanmaktadır. Bu çalışmaların önümüzdeki dönemde de aynı yoğunlukta devam etmesi öngörülmektedir. 2015 yılında yapılması planlanan çalışmaların başında Ceza Yönetmeliği ile Araştırma ve Geliştirme Anlaşmalarına ilişkin kılavuzların hazırlanması gelmektedir. Ayrıca mevcut bazı düzenlemelerin gözden geçirilmesine yönelik faaliyetlerin yürütülmesi planlanmaktadır.

8. Günümüzde, gelişmiş ekonomilerde rekabet otoritelerine yüklenen bir önemli işlev de, piyasaların yapısını şekillendiren hukuki ve idari düzenlemelerin hazırlanması ve/veya uygulanması aşamalarında, teşebbüs davranışlarından kaynaklanan piyasa aksaklıklarını en az düzeye indirecek yapının ortaya çıkarılabilmesi amacıyla hükümetlere danışmanlık hizmetinin sunulmasıdır.

Rekabet savunuculuğu olarak adlandırılan bu görev kapsamında mikro ölçekte piyasanın yapısı rekabet otoritelerinin önerileri doğrultusunda şekillendirilmekte, böylece sonradan ortaya çıkması muhtemel aksaklıkların önüne geçilerek ekonomik etkinlik teminat altına alınmaktadır. Kurumumuz, bu konuyu temel politika ve öncelikleri kapsamına almış ve 2014 yılında da diğer kurum ve kuruluşlara çeşitli konularla ilgili görüşler vermiştir. Bu faaliyetin 2015 yılında da aynı anlayış doğrultusunda yürütülmesine devam edilecektir.

Sektör incelemeleri de rekabet savunuculuğunun önemli bir aracı olarak görülmektedir. Özellikle; “doğalgaz”, “hızlı tüketim malları perakendeciliği”, “tüketici elektroniği”, “okul servisi hizmetleri”, “bankacılık hizmetleri”, “çevre ve atık yönetimi”, “süt”, “ilaç” ve “motorlu taşıtlar” sektör incelemeleri ile ilgili olarak hazırlanan raporlar, kamuoyunda ilgiyle karşılanmış ve ciddi tartışma ve değerlendirmelere zemin hazırlamıştır. Hâlihazırda;

“elektrik toptan satışı ve perakende piyasaları”, “yayımcılık”, “sinema filmi hizmetleri” ve “gri çimento” alanlarındaki sektör incelemelerine de devam edilmektedir. Bu çalışmaların ilgili alanlarda rekabet sorunlarının tespit edilmesi ve rekabetçi işleyişi teşvik edecek proaktif çözüm yollarının belirlenmesi açısından önemli olduğunu düşünmekteyiz.

Rekabet savunuculuğu kapsamındaki çabalarımızın diğer bir örneğini “Rekabet Değerlendirmesi Rehberi” taslağı oluşturmaktadır. Söz konusu rehber, kamu kurumları tarafından hazırlanan düzenleme taslaklarının rekabetçi bir bakış açısı ile oluşturulabilmesine imkân sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Başbakanlık ile de paylaştığımız söz konusu rehberi yakın zamanda yayımlamayı planlıyoruz. 2015 yılında ise bu rehberin ilgili kamuoyuna tanıtılmasına yönelik faaliyetlere ağırlık vermeyi planlıyoruz.

Ayrıca, belirli sektörlerdeki rekabet ortamını mercek altına alarak iktisadi teşebbüslere ve kamudaki karar vericilere yardımcı olacağı düşüncesiyle hazırladığımız ve ilkini 2012 yılında yayımladığımız Yıllık Rekabet Raporu’nun “Rekabet Hukuku ve KOBİ’ler” başlıklı üçüncüsünü 2014 yılında 17. Kuruluş Yıldönümü toplantımızda kamuoyu ile paylaşılmış bulunmaktayız. Rapor ile ağırlıklı olarak rekabet hukuku uygulamaları bakımından KOBİ’lerin değerlendirilmesi ve KOBİ’lerin rekabet kurallarına ve sorunlarına ilişkin bakış açılarını yansıtan görüşlerin ortaya konması amaçlanmıştır. Bu noktada, “Rekabet Politikası Perspektifinden Kamu Müdahaleleri” başlıklı 2013 Rekabet Raporu ile Kurumumuzun Dünya Bankası tarafından ödüle layık görüldüğünü belirtmek isterim.

Diğer yandan, 2009 yılından itibaren geleneksel hale getirdiğimiz Rekabet Mektuplarının altıncısı olan ve ana teması “Rekabet Politikası ve Sivil Toplum Kuruluşları/Teşebbüs Birlikleri İlişkisi” olarak belirlenen 2014 Rekabet Mektubunu kamuoyuyla paylaşmış bulunmaktayız.

Rekabet hukuku ve rekabet iktisadının güncel meselelerinin ele alındığı üniversitelerle yapılan ortak programlara da devam edilmiştir. Erciyes, Pamukkale, Ankara, Bilgi, Beykent, 9 Eylül, Konya Karatay ve Akdeniz üniversiteleri ile birlikte düzenlediğimiz sempozyumlara bu yıl Uludağ Üniversitesi ile yaptığımız ortak program eklenmiştir. Bu faaliyetlerin daha çok ilgi görmesi, daha çok katılımcıya hitap etmesi; geliştirilmesi ve etkinleşip gelenekselleşmesi yönündeki çabalarımız devam etmektedir.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri,

9. Kurumun uluslararası ilişkilerinin geliştirilmesine ağırlık vermeye devam etmekteyiz. Kendi deneyimlerimizi paylaşma anlamında da uluslararası toplantı ve organizasyonlara

katılımı ve ev sahipliği yapmayı önemseyeceğimizi belirtmek isterim. Böylece, hem gelişmiş ülke rekabet otoritelerinin deneyimlerinden faydalanmamız ve işbirliği imkânlarımız artmakta, hem de deneyimlerimizi katılımcılara aktarma fırsatımız olmaktadır. Nitekim 2014 yılında da Avrupa Birliği (AB), İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD), Uluslararası Rekabet Ağı (ICN) ve Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) tarafından düzenlenen uluslararası nitelikteki toplantılara aktif bir şekilde katılım sağlanmış, ülke deneyimleri diğer rekabet otoriteleri ile paylaşılmıştır.

İkili ilişkiler çerçevesinde yapılan ziyaretler ve toplantılar kapsamında da diğer rekabet otoriteleri ile diyalog ve işbirliği çalışmalarımız devam etmiştir. Bu bağlamda, İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) üyeleri ile yapılan görüşmeler çerçevesinde ve SESRIC (İstatistik, Ekonomik, Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezi)'in teknik destek talepleri doğrultusunda Azerbaycan ve Gambiya rekabet otoritelerine Rekabet Kurumu meslek personeli tarafından rekabet hukuku eğitimleri verilmiş olup, Suudi Arabistan ve Katar rekabet otoritelerine de benzer nitelikli eğitim programları 2014 yılı içerisinde icra edilmek üzere planlanmış durumdadır. Benzer şekilde, Kazakistan rekabet otoritesi ile imzalanan işbirliği protokolü ve eylem planı çerçevesinde ilgili otorite personeline rekabet hukuku eğitimi verilmiştir. Görüleceği üzere Kurumumuz, rekabet hukuku ve politikası alanında eğitim talep eden bir kurum olmaktan ziyade eğitim talep edilen bir otorite hüviyetine kavuşmuştur. Dolayısıyla Kurum olarak bölgemizdeki yeni kurulan rekabet otoritelerinin kapasite inşasına destek veren, bu kurumlara yol gösteren bir noktaya gelmiş durumdayız.

10. Rekabet savunuculuğu ve uluslararası ilişkiler kapsamındaki mevcut faaliyetlerin 2015 yılında da geliştirilerek devam ettirilmesi, böylelikle bu faaliyetlerin daha etkin ve kapsamlı bir şekilde yürütülmesi planlanmaktadır.

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

11. Kurumumuz 2014 yılında da Kurum mensuplarının özellikle mesleki gelişimleri açısından gerekli gördüğü eğitimleri düzenlemeye devam etmiştir. Bu bağlamda, eğitimlerine verilen öneme paralel olarak meslek personelinin 2014 yılında da özellikle yurt dışında kısa ve uzun süreli eğitimlere katılım sağlamasına imkân tanınmaktadır. Nitekim, 2014 yılında 5 Rekabet Uzmanı yurt dışında yüksek lisans eğitimine, 13 Rekabet Uzman Yardımcısı ise yurt dışında AB Rekabet Hukuku eğitimine gönderilmiştir. Benzer eğitimlerin 2015 yılı içinde de gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

12. Kurumsal yapı ve işleyişin başarılı olması için yapılan çalışmalara 2014 yılında yoğun şekilde devam edilmiştir. Bu dönemde yasal bir zorunluluk olmamasına rağmen Kurumumuz, faaliyetlerin belirlenen vizyon, misyon ve ilkeler çerçevesinde planlı ve programlı bir şekilde yürütülmesi anlayışı doğrultusunda, stratejik planlama iradesini ortaya koymuştur. Bu kapsamda yürütülen çalışmalar sonucunda “2014-2018 Rekabet Kurumu Stratejik Planı” yayımlanmıştır. Belirlenen misyon ve vizyon çerçevesinde kurumsal açıdan bütüncül düşünmeyi, öncelikleri, faaliyet ve hedefleri bir araya getiren Plan’ın, aynı zamanda, iç denetim için bir referans; birey, birimler ve Kurumumuz için de bir performans kriteri olmasını beklemekteyiz.
13. Özellikle son bir yılda “İç Kontrol Ortamı” bağlamında Kurumumuzun mevcut iş süreçleri üzerinde çalışılarak prosedürler yazılı hale getirilmiş, yönetim aşamasında mevcut ve hedeflerin gerçekleştirilmesini engelleyen önemli riskler belirlenmiş ve bunlara ilişkin kontrol mekanizmaları oluşturulmuştur. Yine bu kapsamda Rekabet Kurumu İç Denetim Yönergesi yayımlanmış ve İç Denetim Komitesi ile ilgili görevlendirmeler yapılmıştır. Bu çalışmalar ile önümüzdeki dönemde yönetim kalitesini artırıp kurumsal işlem ve faaliyetlerin standardını yükseltmeyi hedefliyoruz.

Sayın Başkan, Saygıdeğer Üyeler,

14. Kurumumuz, kısaca özetlemeye çalıştığım faaliyetlerini 348 kişiden oluşan personeliyle yürütmektedir. Bunların 145’i meslek personelidir. Bugüne değin Kurumumuzdan ayrılarak özel ya da kamu kesimine geçen meslek personeli sayısı 46’yı bulmuştur. 2014 yılında ise Rekabet Uzman Yardımcılığına hak kazanan 24 kişinin ataması yapılmıştır.

Kurum olarak genel idari kapasitemizi yüksek tutmaya devam etmekle birlikte personelimize yüksek seviyeli eğitim verme konusundaki kararlılığımızı sürdürmekteyiz. En büyük imkânımızın sahip olduğumuz insan kaynağımız olduğu inancıyla Türkiye’de bir kamu hizmetinin başarılı bir şekilde nasıl daha iyi yapılacağına örneklerini vermeye çalışmaktayız.

Son yıllardaki faaliyetlerimiz göz önünde bulundurulduğunda üretilen işin hem nitelik hem de nicelik olarak artma eğilimini koruduğunu görmekteyiz. Mal ve hizmet piyasalarında rekabetçi bir ortamın oluşturulması amacıyla yönelik olarak mevzuatımızı geliştirme ve kurumsal işleyişimizi etkin kılmak adına yapmış olduğumuz çalışmaların gelecek dönemde daha yoğun bir şekilde sürdürülmesini planlanmaktadır.

15. Son olarak, Rekabet Kurumunun bütçesine ilişkin rakamları sizlerle paylaşmak isterim. Kurumun 2013 yılı kesin hesabına göre, bütçe gideri 39.631.954,84 TL olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılı bütçesi 2014 yılı bütçesine göre %11,4 oranında artış öngörülerek 65.500.000,00 TL olarak hesaplanmıştır.

16. Sözlerime son vermeden önce, Kurumumuzun sahip olduğu personeli ile kendisine verilen bütçeyi etkin bir şekilde kullanarak 4054 sayılı Kanun'la kendisine verilen görevleri en iyi şekilde yerine getirme azim ve çabası içinde olacağımı ifade etmek istiyorum. Dünyanın önde gelen rekabet otoritelerinden ve Türkiye'nin örnek alınan kamu kurumlarından biri olma yolundaki çabalarımızı sürdürmeye devam edeceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle, yeni bütçemizin; ülkemize, Bakanlığımıza, Kurumumuza hayırlı olması dilekelerimle saygılar sunuyorum.